СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ X. — Олифантъ, Па. Четверъ 13-го Новембра 1902. — Число 46.

Що чувати въ свѣтѣ.

Сегорôчнѝ становѝ выборы, якѝ дня 5. с. м. вôдбули ся по цѣлыхъ Сп. Державахъ, не принесли великои змѣны. Народъ лишивъ еще при власти републиканьску партію, пôдъ помôгъ демократôвъ, але що найважнѣйше не скривдивъ и робôтничои партіи. О скôлько можна было доси дôзнати ся, на робôтничихъ кандидатôвъ голосувало сего року два разы бôльше число выборцѣвъ, чимъ при попередныхъ выборахъ. И ся одна обставина е найбôльшою потѣхою для кождого свѣдомого робôтника, одинокою надѣею на красшу будучность. Капіталістична партія, якабъ она не была, демократична чи републиканьска, высысае кровцю зъ робôтника, та лишь такъ довго, доки кермуе державою. Наколи робучій народъ зъорґанізуе ся и пôзнае свои интереса, коли высокѝ уряды и законодавчѝ тѣла обсадить своими представителями, тодѣ змѣнять ся часы. Правда, до сего ще далеко, хочь и не такъ дуже. Знатоки американьскихъ вôдносинъ доказують, що если такъ дальше буде прибувати голосôвъ для робôтничои партіи, то за 15—25 лѣтъ побѣда наша.

Выслѣдокъ сегорôчныхъ выборôвъ такій, що въ 16. державахъ, а именно: въ Калифорніи, Колорейдо, Конектикотъ, Канзесъ, Массечусетсь, Мічіґанъ, Мінесотѣ, Небраскѣ, Ню-Гемпширъ, Ню-Йоркъ, Нордъ Дакотѣ, Пенсилвеніи, Родъ Айландъ, Савтъ Дакотѣ, Висканзинъ и Вайоминґъ выбрано на ґубернаторôвъ републиканьскихъ кандидатôвъ, а въ 6. себто въ Елабемѣ, Айдаго, Невадѣ, Савтъ Каролайнѣ, Теннеси и Тексасѣ демократичныхъ. До конґресу выбрано 208 републиканцѣвъ и 187 демократôвъ. Демократична партія побѣдила републиканьску въ тôмъ напрямѣ, що буде мати въ конґресѣ 10 голосôвъ бôльше, якъ передъ тымъ. Такъ само бôльша половина всѣхъ повѣтовыхъ урядôвъ перейшла въ руки демократôвъ.

Народови удало ся переперти кôлькохъ своихъ любимцѣвъ и трибунôвъ, помимо горячого опору верховодôвъ. Мѣжь иншими выбрано до конґресу нюйорского філянтропа, В. Р. Гарста, властителя найбôльшои часописи въ свѣтѣ „Ню-Йоркъ Джорналъ“. Хочь зачисляе ся до міліонерôвъ, вславивъ ся вôнъ тымъ, що е великимъ другомъ всѣхъ покривдженыхъ а найбôльшимъ ворогомъ трестôвъ.

Президентъ Рузвелтъ оголосивъ оногды прокламацію, въ якôй назначуе народне свято подяки „Денксґівінґъ дей“ на день 27. новембра. Взывае вôнъ жителѣвъ Сп. Державъ, абы въ сей день вôдложили всяку працю, а посвятили его на достойне зложене подяки Всемогучому Богу, за всѣ благодати и добродѣйства, якими надѣлюе сей край.

Не каже лише президентъ хто користае зъ тыхъ благодатей и добродѣйствъ. Робôтникъ? — певно нѣ. Своею працею перемѣняе вôнъ тôлько „благодати“ въ золото, котре обильною струею плыве до... бездонной кишенѣ капіталістôвъ. Для него не лишае ся нѣчого або мало що.

Сегорôчный День Подяки буде 39-имъ зъ ряду вôдъ часôвъ щасливого закôнченя домашнои вôйны. Американцѣ святкують его що року дуже торжественно.

Жителямъ филипиньскихъ островôвъ загрожуе страшный голодъ. Послѣднѝ вѣсти донесли, що сегорôчнѝ жнива выйшли тамъ дуже лихо, а найважнѣйше средство поживы — рыжь, зовсѣмъ не уродивъ ся. Правительство загадуе купити кôлька міліонôвъ бушлѣвъ збôжа и роздати его мѣжь голодуючихъ.

Дуже неяснѝ и суперечнѝ вѣсти надходять зъ Венезуелѣ. Пôсля одныхъ правительственнѝ вôйска мають святкувати побѣду въ цѣлôмъ краю, а другѝ доносять знову, що армія мѣстопрезидента Ґомеза была окружена зô всѣхъ сторôнъ и розбита черезъ ворохобникôвъ близь Сенъ Метео. Правительственна армія потеряла въ тôй борбѣ около 150 люда, всѣ гарматы и великѝ припасы муніціи. Незвѣсно поки що, котра вѣсть правдива.

Анґлійцямъ не веде ся въ краю Сомалѣвъ Африцѣ, бо король Мадъ Мюлагъ ще разъ поборовъ ихъ армію сими днями. Анґлійцѣ втратили симъ разомъ всѣ свои гарматы, 70 воякôвъ въ погибшихъ и 100 раненыхъ.

Австрійскій цѣсаръ, найбогатшій помѣжь европейскими монархами, домагае ся вôдъ парляменту пôдвысшеня платнѣ, о 4 міліоны коронъ. Смѣшне, але правдиве. Цѣсаръ Францъ Йосифъ I. побирае доси титуломъ т. зв. лісты цивільнои 18 міліонôвъ 600 тысячь коронъ рôчно. Въ буджетъ на 1903. р. вставлено о 4 міліоны бôльше, отже вôдъ теперь выносила бы платня цѣсаря 22 міліоны и 900 тысячь коронъ (4,460.000 долярôвъ). Крôмъ того е австрійскій цѣсарь властителемъ 28 тысячь гектарôвъ ґрунту, 9 броварôвъ, 3. паровыхъ млынôвъ и 2. тартакôвъ, 8. цеголень, 4. рафінерій спиритусу, 1 фабрыки машинъ, кôлькохъ найлѣпшихъ камѣньоломôвъ, 7 иншихъ фабрыкъ, 11 замкôвъ и богаго цѣнныхъ акцій на найхоснѣйшѝ пôдприємства въ свѣтѣ.

И еще ему за мало. Бѣдный!...

Море крови и сотки тысячь жертвъ потреба, заки російске правительство рѣшить ся дати своимъ пôданымъ хочь бы найменшу полекшу. Такъ було зô зненесенемъ паньщины, заведенємъ по фабрикахъ 8 годинного дня працѣ, а теперь такъ само дѣе ся зô страйками. — Нещасный робôтникъ не може тамъ страйкувати, бо всякій змаганя въ тôмъ напрямѣ, урядъ царскій называе бунтомъ и жорстоко карае страйкерôвъ. Ажь коли пострѣляно, потратовано кôньми и покалѣчено сотки тысячь робôтникôвъ, коли залюднено ними Сибіръ, переповнено вязницѣ и наточено безлѣчь крови, увидѣли ихъ каты, що не дадуть рады и почали говорити о управильненю вôдносинъ мѣжь капіталістами, робôтниками и деспотичними законами.

Російскѝ часописи доносять, що міністеръ скарбу Витте, домагае ся, абы страйки були въ Росіи правосильнѝ, подôбно, якъ и въ другихъ державахъ. Въ своимъ рапортѣ Витте остро выступае противъ урядникôвъ, котрѝ жорстоко поводять ся зъ робôтниками въ такихъ случаяхъ.

Наколи вѣрити ґазетамъ, такъ бувъ-бы се оденъ доказъ бôльше, що царскій урядъ не мае силы опирати ся довше передъ натискомъ зъорґанізованыхъ робôтникôвъ, тому змѣняе фронтъ. Тамъ, де робôтники не жалують жертвъ нѣ крови, выграють всегда, хочь бы навѣть въ деспотичнôй Росіи.

Француззкѝ углекопы пôшли за примѣромъ американьскихъ и застрайкували въ цѣлôй Франціи. Рôжниця лишь та, що коли американьскѝ майнеры бороли ся о 8-годинный день працѣ, признане юніи и справедливу вагу угля, то бôльше просвѣченѝ и лѣпше зъорґанізованѝ французы пôшли дальше въ своихъ домаганяхъ. Именно домагають ся они пôдвысшеня платнѣ и забезпеченя робôтника на старôсть або въ случаю калѣцтва. Иншими словами: французкѝ майнеры хочутъ щобы властителѣ майнôвъ давали приличне удержане всѣмъ робôтникамъ, котрѝ втратили въ майнахъ здоровле або працювали до старости лѣтъ. Юнію и 8 годинный день працѣ вже давно выбороли собѣ французкѝ углекопы.

Замѣтно, що французкѝ капіталісты также вступили въ слѣды американьскихъ и згодили ся на мировый судъ. Мировымъ посередникомъ бувъ президентъ французкого кабінету, Комбъ.

Въ Швеціи, Норвеґіи, Бельґіи и Шкоціи рôвножь заносить ся на загальный страйкъ углекопôвъ. И домаганя полягають на подôбныхъ условяхъ, якѝ предложили французкѝ углекопы.

Тайный союзъ заключили мѣжь собою Анґлія и Нѣмеччина. Анґлійскѝ дипльоматы говорять, будьто бы здѣлали се въ цѣли купна и подѣлу портуґальскихъ кольоній въ Африцѣ, та имъ нѣхто не вѣрить. Вôйна,на задництво, терроръ народôвъ — отсе цѣль всякихъ союзôвъ мѣжь европейскими царями и монархічными державами. Росія и Франція заняли дуже вороже становище супротивъ нового союза.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Листопадъ		
13	Ч.	Стахія, Паркиса
14	П.	† Косиы и Даміяна
15	С.	Акиндина
16	Н.	22. по Сош. Іосифа, Айталя
17	П.	Іоаникія
18	В.	Галяктіона
19	С.	Павла еп., Клявдія

— **Розпочала** ся робота въ майнахъ; починають ся й нещастя. Въ Шенандоагъ, Па. погибъ въ копальни майнеръ Павло Вероньскій. Упавъ на него т. зв. ракъ зъ углемъ и убивъ на мѣсци. — Въ копальни Голденъ, коло Скрентонъ, Па. лучила ся оногды сильна експльозія ґазôвъ. Трехъ робôтникôвъ було при тôмъ тяжко попареныхъ. — Коло Мт. Кармелъ и Шамокінъ, Па. также потовкло въ майнахъ 5. людей.

— **Ѣсти** не свѣже мясо значить те саме, що й вачувати на свое жите. У Вельварнъ на Угорщинѣ занедужало 28 люда вôдъ надпсованого мяса, якимъ поживили ся. Зъ того числа померло доси 10 особъ.

— **Старогрецкій** скарбъ, зложеный изъ старыхъ грецкихъ монетъ, вартости 60 тысячей франкôвъ, вôкрито недалеко Кальтажіроне, на островѣ Сициліи. Сей скарбъ вымулила повѣнь, що недавно наробила тамъ богато лиха и шкоды.

— **Страшного** злочину допустивъ ся въ громадѣ Кристіоръ, гунядского комітату, на Угорщинѣ, майнеръ Дьордѣй Барбуля. Вôдъ довшого часу залицявъ ся вôнъ до доньки надзирателя копальнѣ, Водичана, а навѣть сватавъ єѣ, але одержавъ гарбуза. Зъ тои причины розлютивъ ся страшно и ще страшнѣйше загадавъ пôмстити ся. Коли недавно дѣвчина, повѣнчавши ся зô старшимъ майнеромъ Петросяномъ, повертала зъ церкви, кинувъ Барболя межи весѣльныхъ гостей динамітовый патронъ. Середъ страшенного гуку експльодувавъ динаміть, та й убивъ на мѣсци господаря Ивана Сингуру, що прійшовъ на весѣле, покалѣчивъ тяжко кôлькохъ иншихъ гостей и розôрвавъ на куснѣ шестеро коней. Барбулю арештовано и вôдставлено до вязницѣ.

— **Середъ** мѣста Питсбурґа, на 14-ôй ул. напало оногды трехъ злочинцѣвъ на угорского Русина Ив. Славиньского и такъ порѣзали его ножами, що нещасный боре ся въ шпиталю зô смертію. Поліція увязнила Поляка Виньского, котрого пôдозрѣвають о нападъ въ цѣли грабежи.

— **На** Фіши Ріверъ Ман. Canada, ставъ ся поважный припадокъ. Жѣнка Дмитра Стефишина, убрана въ переверненый кожухъ та й пôдвязана въ бѣлу и чорну хустку зъ лопатою на плечахъ ишла лѣсомъ. Буля 6-та година вечеромъ. Анґлікъ надôйшовъ зъ ґверомъ и думаючи, що се лиса (канадійска дика коза), стрѣливъ бабѣ въ голову и убивъ на мѣсци. Лишила мужа и 5-ро дрôбныхъ дѣтей.
И. Б.

— **Бразилійска** провінція Парана, де й нашихъ людей поселило ся богато, не о много бôльше звѣсна вôдъ середущои Африки. Навѣть тамошне правительство не знае добре еи обшарôвъ, тайнъ жителѣвъ и т. п. Комендантъ першого вôддѣлу вôйсковои инжінеріи, якій робить стратеґічну дорогу до Матло Ґроссо надôславъ недавно до міністерства вôйны слѣдуючу вѣсть: „На берегахъ рѣки Иваги, на 368. кільометрѣ, въ мѣсци, де при значнôй глубинѣ ширина рѣки доходить сто метрôвъ, вôдкрыли мы оселю нѣкому незвѣсныхъ Индіянъ, для котрыхъ назва дикунôвъ и первѣсныхъ жителѣвъ Бразиліи буде вповнѣ оправдана. Въ первѣснôмъ станѣ лишили ся они до нынѣ. Живуть малыми громадками. Мешкають разомъ въ плетенôй шопѣ, збудованôй на округло и покрытôй листемь. Ходять зовсѣмъ наго. Топорôвъ уживають еще камѣнныхъ, а пса нѣколи не бачили. Будить вôнъ въ нихъ великій перестрахъ. На даный знакъ пріязни сейчасъ покидали оруже, яке носили“. — Ся вѣсть, хочь и якъ неточна и коротка, е найлѣпшимъ доказомъ, якѝ тайны крые въ собѣ Парана, коли 368 кільометрôвъ вôдъ великого мѣста може жити незвѣсне нѣкому племя. Догадують ся, що нововôдкрытѝ дикуны е останками индіяньскихъ племенъ, котрыхъ передъ 60 роками езуиты замѣнили були въ своихъ невôльникôвъ, пôдъ покрышкою ширеня христіяньскои вѣры мѣжь ними. Сей здогадъ буде ще бôльше имовѣрнымъ, наколи зважимо, що якразъ у Вільля Ріка, надъ рѣкою Иваги езуити мали свою оселу и монастырь.

— **Симъ** повѣдомляемо честныхъ фармерôвъ въ Sifton, Man. Canada и охрестности, що нашъ млынъ въ Sifton зачне молоти вôдъ 1-го грудня с. р. Молоти будемо наразъ, шплювати и осипку. Тымъ господарямъ що ласкавѝ були потрудити ся по дерево и камѣне на фундаментъ млына, складаемо тутъ щиру подяку.

John Lang & Co.

— **Рада** мѣста Ст. Лоисъ, Мо. порѣшила выбудувати мѣску крематорію для убогихъ. Въ крематоріи будуть палити тѣла убогихъ людей, котрыхъ доси хоронило мѣсто своимъ коштомъ на мѣскихъ кладовищахъ. Обчислено, що похоронъ въ крематоріи (черезъ спалене) буде стояти о половину дешевше, а въ додатку заощадить по цминтаряхъ дорогого мѣсця на гробы. „Бизнесъ“...

— **Холера** появила ся въ святôй земли (Палестинѣ) и почала лютувати зъ цѣлою силою. Въ самôмъ Єрусалимѣ занедужало минувшого тыжня 494 особъ; въ Хуззехъ начислено 78 случаѣвъ смерти, а въ Лида падае народъ, мовъ солома. Нема дня нѣ годины, щобы хтось не занепавъ або не вмеръ на холеру. Въ наслѣдокъ недостачѣ лѣкôвъ и лѣкарѣвъ нема навѣть надѣѣ на обмежене пошести. Въ цѣлôмъ краю запанувавъ великій переполохъ.

— **Бувшій** президентъ швайцарскои републики, Вальтеръ Гансенъ, померъ оногды въ Бернѣ швайцарскôмъ, проживши лѣтъ 65. — Покôйный бувъ президентомъ въ рокахъ 1892. и 1900. За часôвъ своего правлѣня вôдзначивъ ся яко способный фінансіста, а послѣдными часами бувъ шефомъ департаменту цла и фінансôвъ. Маленька република похоронила своего сына зъ такими почестями, на якѝ лише спромогла ся.

— **Сими** днями вôд'ѣхавъ до старого краю на якійсь часъ, нашъ щиро-рускій патріотъ и Союзовый секретарь Бр. св. Іоана Хрестителя въ Scottdale, Pa., Mr. Николай Скуба. Бажаемо ему зъ щирого серця щасливои дороги до рôдного краю та якъ найскоршого повороту назадъ на американьску Русь!

— **Анна Стефура** (старша, Матѣева), членкиня братства св. Ольги въ Нюйорку (г. м.) померла дня 31 октобра, 1902; а на похоронъ дня 3. нов. прибули о. Н. Пôдгорецкій, сестры-делеґатки зъ Бруклина, Джерси сіти, Нюйорку (д. м.) и (г. м.) С. Братство справило хорошій вѣнець и зложило на домовину. Ч. Иванъ Парилякъ, зъ рамени братства запявъ ся похорономъ. Братство выплатить сто долярôвъ посмертного на мѣсячнôмъ мітинґу въ Джерсі сіти дня 16 нов. б. р. — Покôйна була родомъ зъ Липôвця, пов. Сянôкъ.

— **Робôтники** изъ всѣхъ склянныхъ гутъ въ Питсбурґъ, Па. застрайкували, домагаючись пôдвысшеня платнѣ.

Король Мидасъ.

Одна стара грецка казка розказуе про Мидаса, короля фриґіи, котрый моливъ ся, щобы ему була дана власть замѣняти всьо, чого вôнъ дôткне ся, въ золото. Просьба єво була принята та внедовзѣ бувъ окруженый дорогимъ металемъ. Дерова, квѣтки ба навѣть вода, рѣка блищались въ промѣняхъ сонѣчныхъ. Урадованый сѣвъ обѣдати, але его потравы змѣняли ся въ золото, скоро лишь ихъ дôткнувъ ся. Смерть заглянула ему въ очи, и вôнъ моливъ ся, щобы тая сила була вôдобрана вôдъ него. Мы повтаряемо сю історійку, понеже здае ся намъ, що свѣтъ есть повный такихъ королѣвъ Мидасôвъ, котрѝ хотять змѣнити свое окружене въ золото, не думаючи про свое тѣло и душу, доки не упадуть на здоровлю. Тогды просять щиро о помôчь. Тую помôчь можна знайти въ Триноровôмъ Американьскôмъ Еліксири Гôркого Вина. Оно взмôцняе нервы и мускулы, очищае кровь и реґулюе травлене. Для здоровыхъ есть приемнымъ и покрѣпляючимъ напоемъ, а для хорыхъ необходимо потрѣбнымъ. Поручане всѣми священиками сиродае ся въ антикахъ, и у фабриканта: Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

“Свобода”
часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
„ „ „ пôвъ року 1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджѣстрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 8082.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы его статя, допись и т. п. були надруковани въ „Свободѣ" въ четверъ, той мусить прислати намъ тую статю або допись такъ, щобы мы ѐѣ дôстали найдальше въ попередну суботу.

УВАГИ.

Найлучшимъ доказомъ, що „Правда" и еи приверженцѣ се лише банда ошуканцѣвъ, есть се, що они отверто попирали звѣстного ворога робôтниковъ W. O'Connel-а. Подивѣть ся лише въ одно зъ попередныхъ чиселъ „Правды," а найдете тамъ портретъ вусатого б. конґресмена, а пôдъ тымъ портретомъ цѣлый рядъ похвалъ вôдъ редакціи, написаныхъ на тое, щобы збаламученый рускій робôтникъ голосувавъ на своего ворога капиталиста.

—

„Правда" мае нещасливу руку. Попирала свого часу з'ѣздъ въ Газелтонѣ, скликаный о. Ходобаемъ — ну! и той з'ѣздъ не вôдбувъ ся, банька зъ мыла пукла. Теперь знову упавъ при выборахъ O'Connel якъ довгій, помимо заходôвъ „редахторикôвъ" и завзятои аґітаціи „господина" Шлянты. Страхъ якъ намъ жаль „русского" почтмайстра зъ Мейфилдъ! Бо що то бѣдакъ при тыхъ выборахъ вытерпѣвъ! По всѣхъ готеляхъ пивъ, плативъ, бувъ битый по лици — и все се о ужасъ! — не помогло нѣчого. Босъ упавъ нинѣ, а въ недовзѣ слуга буде мусѣвъ уступити почту якомусь другому щасливцеви. Tempora mutantur! (Змѣняють ся часы!).

—

До редакціѣ „Свободы" приходили республиканьскій аґенты и офѣровали кôлькасотъ долярôвъ, щобы помѣстити адвертайзментъ (оголошене) ихъ партіи. Маемо переховані листы, де то саме предложене намъ роблять. Але мы, вôдразу вôдповѣли аґентамъ, що нѣ за яку суму не можемо пôдпирати республиканôвъ-компанїстôвъ, бо наша часопись е щиро робôтнича и по нашôй думцѣ робôтники при выборахъ повиннѣ голосувати на самыхже робôтниковъ або на такихъ людей, що попирають робôтничій змаганя и орґанізаціѣ та до нихъ належать.

»Правда« за юдиный грôшь, за пару долярôвъ, продала робôтниковъ компаністамъ. Дôстали трохи гроша и нуже розпинати ся за тыми, котрѣ ссуть пôтъ и кровь робôтничу. Хтожь зъ васъ, братя робôтники буде ще теперь такъ слѣпый, щобы не спôзнавъ, хто е „редахторы" Нюйорскѣ? За грошѣ они всьо продадуть: честь, вôтчину и цѣлу робôтничу справу. То лише щасте, що свиня рогôвъ не мае, а то свѣтъ цѣлый перевернулабы. И ошуканцѣ „Правды" не мають за собою нѣ одного порядного чоловѣка — Русина.

—

Якъ преславнѣ „азбуковичѣ" не мають найменшого понятія о тôмъ навѣть, що пишуть — того на воловôй шкôрѣ не списавбы. Отъ н. пр. така безмежна глупота, написана въ одномъ числѣ „Правды": „Братя и т. д. и т. д. мы по вѣкъ писати будемъ кирилицею." — Тожь хиба дитина того не знае, що кирилицею писанѣ теперь лише церковнѣ книги. Цѣкаво выглядала бы часопись або книжка, якбы еи надруковавъ стародавнымъ способомъ. Нынѣшне письмо и друкъ се не кирилиця а гражданка, скоропись. Але вôдки вамъ про се знати? „Говори Климе, най твое не гине".

—

„Правда" чѣпае ся, якъ пяный плота, кождого, хто перешкаджае въ еи нечистôмъ, пекольнôмъ бізнесѣ. И такъ прозывае она мѣжь иншими о. Н. Струтиньского радикаломъ и безбожникомъ. Кождый, хто знае дѣяльнôсть о. С. еще зô старого краю, знае, якъ тойже о. С. публично въ часописяхъ и всюды выступавъ противъ радикалізму. Нинѣ въ старôмъ краю радикалôвъ вже такъ, якбы не було, бо усѣ покинули сварити ся а злучили ся до спôльнои народнои роботы. Що до закиду безбожности, то хиба не такѣ недовареиѣ головы объ тôмъ будуть судити. Галицкій митрополитъ певно не бувбы давъ урльопу о. С. до Америки, еслибъ не бувъ глубоко пересвѣдченый о его релиґійности. Впрочѣмъ дѣла най судять, а не пастуша лайка словами. „Шкода куме вашои бесѣды".

—

Польска ґазета „Straż" накидуе ся на повѣстку о. С. „За рôдный край," помѣщену въ „Свободѣ," буцѣмъ то въ нѣй дуже шовіністично пише ся противъ Ляхôвъ. На то коротко оттаку даемо вôдповѣдь: 1) Читайте всѣхъ вашихъ письменниковъ вôдъ малого до великого — тамъ е одна ѣдь и напасть и историчнѣ фальшѣ на Русинôвъ; — мѣжь тымъ сеся повѣстка подае лише загально звѣстнѣ, голѣ, хоть страшнѣ факты польскои самоволѣ. 2) Даемо щиру раду усѣмъ Полякамъ, Словакамъ, Москалямъ и другимъ народамъ: нехай кождый пильнуе свого народу и своеи роботы, а до чужои нехай не мѣшаесь!

—

Всяка благодать лѣзе въ Америку. Отъ и недавно прибувъ настоящій оденъ русскій столпъ, котрого житепись оттака: Тато бувъ Нѣмець, мати Полька, уродивъ ся въ Нѣмеччинѣ. Не докôнчивши школъ, ступивъ до польскихъ „ойцуфъ Змартвыхстаньцуфъ" въ Римѣ и якійсь часъ помагавъ имъ Польщу будовати. Тіижь высвятили го на „ксьондза". Вôдтакъ бачивъ, що тутъ ему бизнесъ иде кепско та вступивъ до Василіянъ. По недовгôмъ часѣ Василіяны вышмарили его зъ помѣжь себе и вôнъ впросивъ ся яко тымчасовый заступникъ учителя до однои школы въ мѣстѣ Б. Туть знюхавъ ся зъ московскими аґентами и провадивъ цареславну пропаґанду. Але и тутъ бизнесъ урвавъ ся — мали го арештовати, а вôнъ втѣкъ до Америки и пробуе рунувати бизнесъ помѣжь Русинами. Тато Нѣмець, мама Полька, а вôнъ для бизнесу вдае москвофула. Хто се вгадайте.

—

Канадійскѣ Русины можуть надѣяти ся новыхъ штурханцѣвъ вôдъ нашихъ „найсердечнѣйшихъ" — польско-католицкихъ опѣкунôвъ. По американьско-польскôй прасѣ товче ся уперто вѣсть, що Монсіньоръ Залескій, Полякъ, котрый бувъ до недавна апостольскимъ делеґатомъ въ Индіяхъ всхôдныхъ, мае бути именованый апостольскимъ делеґатомъ до Канады. И радуй ся Польщо „одъ моржа, а навѣть поза морже!" Доси не вôльно було рускимъ священникамъ ѣхати до Канады, а теперь не вôльно буде тамошнымъ Русинамъ й перехрестити ся по руски. Всякѣ Кривѣ и Кулявѣ будуть рости якъ на дрôжджахъ, а ты Русине сховай глубоко въ корчахъ свôй обрядъ и вѣру... Тяжкѣ часы.

—

Мировый судъ въ страйку не покôнчивъ доси й половины роботы. Все йде ему якось дуже пиняво. Замѣтно, що страйкерôвъ заступае въ судѣ лише двохъ людей — президентъ Мічель и дистриктовый президентъ Феґі, а компаніи нають ажь 8 своихъ оборонцѣвъ и представителѣвъ. Именно заступають ихъ: звѣсный ворогъ страйкерôвъ, Беръ, президентъ Філаделфія & Рединґъ Колъ Ко.; И. Б. Тамерѣ, през. Пенсилвенія Калъ Ко.: Алфредъ Волтеръ, през. Лигай Воли Волъ Ко.; В. Г. Трусдейлъ през. Делаворъ Лакавана & Вестернъ Ко.; Давидъ Уілкаксъ, през. Делаворъ & Годсонъ Ко.; Джянъ Б. Гінъ, през. Скрентонъ Колъ Ко. и двохъ компанічныхъ адвокатôвъ Дж. Б. Тари и Л. Ґауенъ.

—

Страйкъ не всюда еще укôнченый. На приказъ пр. Мічела покинуло роботу въ охрестности Гейзелтонъ 700 майнерôвъ. Компанія такъ переслѣдовала ихъ, сакувала зъ роботы проводирôвъ, и ворогувала на вызначнѣйшихъ членôвъ юніи, що робôтники були змушенѣ перестати робити, ажь до рѣшеня мирового суду.

—

Войско вôдкликано вже зъ усѣхъ сторôнъ обнятыхъ страйкомъ майнерôвъ. Въ службѣ лишило ся не больше якъ 200 воякôвъ. Прочихъ розпущено домôвъ.

Дописи.

Shamokin, Pa.

Скажѣмъ собѣ разъ щиру правду въ очи!

„Пытай въ цыгана правды", — оттаке якъ разъ изъ тымъ туманенемъ американьскихъ Русинôвъ тымъ словомъ „Лемкôвщина": Правда, кождому зъ насъ дороги тѣ мѣсця, де мы родились, выховались, де живуть нашѣ родины, але, мôй Боже! кôлькожь то згадокъ за бѣду та нужду лучить ся изъ тыми споминами про старый край. А коли е де бѣда, то на нашихъ лемкôвскихъ горахъ е сѣмъ бѣдъ, бо десь инде люде просвѣченѣ борють ся зô своими недостатками, а мы Лемки и боротись не вмѣемо. Нашѣ вороги пускають намъ тумана въ очи та хвалять насъ за тое, чого мы найбôльше повиннѣ вставдати ся. Коли хто читае тѣ москвофульскѣ побрехенки, то може собѣ погадати, що въ насъ, на Лемкахъ, то чистый рай, хиба птичого молока хибуе. Пôдносять то, якбы не знавъ яке добро и щасте, що мы вôдгородили ся въ нашихъ горахъ вôдъ цѣлого свѣта, немовъ хиньскимъ муромъ, що то за него розказують. Пишуть на пр. оттаке: „Вы Лемки е найтвердшѣ Русины, незараженѣ украиньскою наукою, вы маете на Лемкахъ найлѣпшихъ священиковъ, котрѣ украиньску заразу до васъ не впускають" и т. д. и т. д.

Отожь я такъ вôдповѣмъ тымъ, що таке пишуть: То правда, що нашѣ лемкôвскѣ священики не допускали до насъ украиньскои науки, але що бôльше, я докажу, що они взагалѣ нѣякои просвѣты не допускають мѣжь народъ и дѣлами своими показують, що боять ся, абы народъ не прозрѣвъ, а до вѣку вѣчного яко темный дававъ спокôйно зъ себе дерти хотьбы й сему шкôру. Я не буду воювавъ, по звычаю москвофулôвъ, пастушовь лайковь та клеветами; — то, що я сказавъ, доведу!

На нашôй Лемкôвщинѣ, по найбôльшôй части, знае письмо лише пôпъ та дякъ. И мы тамъ такъ вже до того привыкли, що намъ здавалось, гейбы хлопови вôдъ письма засѣ. Колисьмо ишли до Америки, мало хто зъ насъ знавъ читати и писати, а хоть трохи де и привчивсь, то такъ, що писавъ такѣ кривуляки, що и самъ ихъ розôзнати не мôгъ, а читавъ якъ то приповѣдка каже „вôзъ торкоче, кобыла ити не хоче". Оттакѣ „вченѣ" поприходили мы на Вашинґтона вôльну землю.

А хто насъ навчивъ тутъ письма? Зъ одного боку здоровый хлопскій мозокъ, а зъ другого — такой нѣгде правды дѣти — отсѣ „попики радикалы", — якъ ихъ звуть темнѣ людцѣ, — котрыхъ теперь за ихъ працю чернять та смарують. Отъ най самъ Гладикъ правду скаже, чи не на „Свободѣ" навчивъ ся вôнъ читати та писати. Колибъ хотѣвъ сказати правду, мусѣвбы до того признатись. Чомужь насъ не навчили нашѣ »тверд-дорусскіи отцы«?

На нашôй Лемкôвщинѣ школу треба зô свѣчкою шукати а про читальню и не згадуйте. Пôдчасъ коли у всхôдной Галичинѣ въ кождôмъ селѣ школы, читальнѣ, громадскѣ касы, склепы, шпихлѣрѣ и п., у насъ за такѣ „украиньскіи" вымислы не чувати. Нашѣ твердѣ батюшки твердо держать ся тои засады, що письмо, школы и читальнѣ се для хлопа діявольска выгадка. По що того всього? Булибы читальнѣ чи школы, требабы до нихъ ходити, людей учити. Шкода труду! Чижь и безъ того не принесе хлопъ приносу, теля на офѣру!? Якъ навчить ся читати, ще му проклятѣ „хвонетики" пôдсунуть йозефиньскій патентъ и не схоче заплатити 50 чи 70 коронъ за похоронъ або шлюбъ, — ще навчивбы ся платити пôсля таксы. Тажежь тѣ нашѣ духовнѣ „отцѣ" говорять выразно, що намъ, хлопамъ науки не потрѣбно, та жежь самъ деканъ о. К., самый маститый „твердо русскій патріотъ" по нынѣшный день отвер то высказуе такѣ погляды. Коли одного разу люде прийшли до него порадити ся, бо хотѣли засновати читальню, той по „старорусски" накричавъ, насваривъ словами, „а до цѣпа, а до косы, до плуга, до гною! — отъ чого вамъ забагаесь; дамъ я вамъ якісь читальнѣ що мя попамятаете „русскій мѣсяць" та налаявши такими, словами, що не годить ся и писати, нагнавъ людей до дому, — мало що не бивъ.

Отъ и маете „истинныхъ патріотовъ"! И такихъ мы маемо славити та за ними ити?!

Мы спимо, въ головахъ нашихъ темно гей въ ночи, а пявки ссуть нашу кровь, недовѣрки выдирають намъ землю изъ пôдъ нôгъ. Коли е кому добре на Лемкôвщинѣ то попамъ, а для Жидôвъ то вже справдѣшна обѣцяна земля, чистый рай. Попови на офѣру несешь теля, а жидъ за довги бере корову. Жидъ у насъ то великій панъ; вôнъ корчмаремъ, вôнъ купцемъ; жидъ порадникомъ, жидъ пожичае грошѣ; чи хрестины, чи весѣле, похоронъ, — на ярмарку, въ судѣ при процесѣ, навѣть въ радѣ громацкôй, — хто мае найбôльшій голосъ? Пявка-Жидъ! А хто тому виненъ?! Отъ десь, де тота „украиньска зараза", у всхôдной Галичинѣ, тамъ чуемо, купують хлопы землю вôдъ панôвъ та жидôвъ, мають свои банки, своихъ адвокатôвъ, выпихають жидôвъ та самѣ берутъ ся за купецтво, торговлю, промыслъ, але мы Лемки обгородились желѣзною стѣною та спокôйно даемо лупити себе всякимъ лупѣямъ та ще й хвалимо собѣ тото. Що правда, одну заслугу мають нашѣ „твердѣ отцы", а то що выправили нашу шкôру, — така тверда, що навѣть не зойкнемо, коли намъ еи здирають. Мы твердѣ! Твердѣ и глухѣ и слѣпѣ есьмо у старôмъ краю! Братя нашѣ на всходѣ давно покинули гниле, мертве москвофульство. Пôдъ проводомъ „украиньскои заразы" страйками, выборами та хлопскими организаціями добивають ся лѣпшои долѣ, а ся збанкрутована московска банда, видячи, що тамъ усувае ся ѣй ґрунть пôдъ ногами, цѣловь силовь пристае тепер до насъ та завязуе намъ очи, щобъ мы, борони Боже, не прозрѣли, свѣтла не увидѣли. Та недовго вже Лемко буде спати. Мы Лемки е дуже спосôбнѣ и здôбнѣ, а притôмъ смѣлѣ и горячѣ въ роботѣ. На американьскôй земли мы доперва побачили, що е це на свѣтѣ инакшѣ попы, котрымъ ходить не о парастасы та хлѣбы та телята на приносы, а котрѣ цѣлымъ серцемъ працюють для Вôтчины Руси. Мы спôзнали, чому насъ такъ стережуть и якъ дѣтей страшуть „украиньсковъ заразовъ": Мы днесь знаемо, що се для того, що хотять, абы мы вѣчно були для нихъ робучою темною худобою!

Тому я, Лемко, зъ за моря кличу: Летѣть украиньскѣ орлы у нашѣ лемкôвскѣ горы. Закладайте читальнѣ, скликуйте вѣча, будѣть нашъ народъ до спôльнои зъ вами роботы. Скоро васъ обôзнають нашѣ люде, на рукахъ васъ будуть носити. Не бôйте ся вовкôвъ въ овечихъ шкôрахъ, бо вы маете добру збрую — просвѣту и щире серце для Руси.

Хотяй Лемко и темный и блудить але въ найлѣпшôй вѣрѣ; вôнъ все чуе ся Русиномъ до загину. Посылайте имъ книжки, ґазеты, а они скоро спôзнають велику зраду и ошуку, якими ихъ скували.

Наконець зъ вôльнои груди кличу на ввесь голосъ: Щасть намъ Боже! Най жие хлопска, робôтнича Русь Украина!

Лемко Н. Г.

45. ЛИСТЪ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

„Добрѣ рады."

Байка про вовка въ овечôй шкôрѣ стара, и не кождый ѣй вѣритъ, бо такого дива дѣйстно не було, абы вовкъ въ овечу шкôру перебиравъ ся, але въ примѣненю до людей отся байка ще не заразъ стратить свою правдивость. Кôлько то разôвъ ворогъ удае приятеля, щобы пôдъ охороною пріязни тымъ лекше сповнити свои хорошѣ памѣры, — про се и згадувати не треба, бо кождый, що хочь трохи поживъ на свѣтѣ, самъ се выпробувавъ на своѣй шкôрѣ.

Сегорôчный страйкъ руськихъ хлопôвъ давъ ся польськôй шляхтѣ добре въ знаки, и вона, стараючи ся мару страйку вôдвернути вôдъ себе въ будучности, влѣзла такожь въ овечу шкôру. Недавно появила ся у Львовѣ написана по руски брошура „Добрі Ради," выдана якимсь „хлопськимъ комітетомъ". Що се за „хлопській комітетъ," годѣ знати, бо на брошурѣ не пôдписано нѣ одно имя...

А змѣстъ брошуры? Впоити въ головы темныхъ хлопôвъ, що страйкъ заборопеный цѣсаремъ и Христовою вѣрою, що страйкъ выходить на шкоду не панамъ, а хлопамъ, що страйковѣ аґітаторы, се вороги хлопôвъ, котрыхъ треба букомъ гнати зъ села.

А якъ паны, пôдшитѣ пôдъ „хлопській комітетъ," доказують свои брехнѣ? Послухайте:

Передъ страйкомъ розпустили соціялісты брошуру, що цѣсарь позволивъ страйкувати ще въ 1870 р. (тутъ ходить о санкціоноване цѣсаремъ закона, силою котрою страйки дозволенѣ). Се очевидно неправда, бо поперше судъ позамыкавъ аґітаторôвъ, котрѣ се голосили, а по друге судъ позасуджувавъ тыхъ, котрѣ брали участь въ страйку. Коли-бъ цѣсарь позволивъ страйкувати, то судъ бувъ бы нѣкого не чѣпавъ ся. — Страйкъ панамъ нѣчого незашкодить, бо ихъ збôже асекуроване, за те страйкъ зашкодивъ хлопамъ, бо прогнѣвили добрыхъ панôвъ, стратили заробокъ и пухнуть зъ голоду, а до того сидять по арештахъ. — Страйкувати нѣколи не треба, лише, коли въ якôмъ дворѣ злый економъ або якій иньшій урядникъ, пôйти до пана, а панъ добрый, и певне нѣкому кривды не зробить. Абы охоронити ся вôдъ страйковъ, не треба читати ґазетъ, а аґітаторôвъ бити, коли въ село покажуть ся.

Отсе меньше-бôльше доказы, якими воюе противъ страйковъ брошура. Що слово то брехня (такъ пр. збôже асекурує ся лише вôдъ елементарныхъ нещасть, якъ градъ и т. п. а не вôдъ страйковъ), що друге, то скажена ганканина на ґазеты, на тыхъ, що въ ґазетахъ пишуть, и на аґітаторôвъ. Мабуть на доказъ, що брошура дѣйстно вышла вôдъ хлопського комітета, такихъ слôвъ, якъ „драбы," „вѣтрогоны," „лайдаки," посыланыхъ на адресу, „ґазетникôвъ" та аґітаторôвъ, навѣть не перечисливъ бы.

И отсе смѣте тысячами розкидають паны та ихъ прихвостнѣ по руськихъ селахъ, а власти, котрѣ такъ строго судять за розширюване хочь-бы й найневиннѣйшои брошуры, выданои Русинами, анѣ чичиркъ. По буквѣ закона тота брошура повинна бы бути сконфіскована, бо воно фальшиво поясние основнѣ законы и взывае до насильства на аґітаторахъ, але прокураторія навѣть не дивить ся въ той бôкъ, бо-жь се противъ насъ, а въ оборонѣ дѣдичѣвъ написано!

Що зроблять Русины, абы оборонити темныхъ противъ отруѣ „Добрыхъ Радъ," не знаю; а по мойому треба бы выдати сейчасъ брошуру зъ поясненемъ всѣхъ тыхъ брехень, а крôмъ того на численныхъ вѣчахъ въ найтемнѣйшихъ закутинахъ краю выяснити людямъ правду...

Зъ парляменту.

Въ своимъ справозданю передъ выборцями въ Калуши 13. с. м. заявили послы д-ръ Косъ и Романчукъ, що опозиція руськихъ пословъ въ теперѣшной сесіи парлямента буде о много острѣйша, якъ давнѣйше, бо правительство поступованемъ ясно доказуе, що навѣть не думае подбати про Русинôвъ. Якъ ся заява буде переведена въ дѣйснôсть поки-що не знати, бо парляментъ, що зôбравъ ся на нарады 16. с. м. вôдбувъ доси лише два засѣданя.

На першôмъ зъ нихъ поставлено три наглѣ внесеня и одну интерпелицію въ-справѣ галицькихъ страйкôвъ.

Нагле внесене руськихъ опозиційныхъ пословъ, схарактеризувавши коротко подѣѣ пôдчасъ страйкôвъ, взывае правительство: 1) розслѣдити (въ разѣ потребы черезъ анкоту) причины страйковъ, а вислѣдокъ подати до вѣдомости палаты пословъ; 2) установити окрему комісію, котра докладно розслѣдить поведене галицькихъ ц. к. властей и ихъ орґанôвъ при тыхъ страйкахъ, а укаранемъ винуватыхъ та иньшими вôдповѣдными розпорядженями запобѣчи надужитямъ на будуче.

Нагле внесене польського соціяльно-демократичного посла Дашиньского въ справѣ страйкôвъ домагаеть ся, щобы выбрати сейчасъ комісію изъ 25 членôвъ, котра розслѣди а бы причины и перебѣгъ страйкôвъ та провадила доходженя на мѣсци и мала право переслухати свѣдкôвъ та переглядати урядовѣ акты.

Посолъ Брайтеръ у своѣмъ наглôмъ внесеню въ той самôй справѣ жадае; 1) ревізію всѣхъ карныхъ процесôвъ, выточеныхъ за страйки; 2) вôдшкодованя для невинно арештованыхъ; 3) выточеня дисциплінарного слѣдства тымъ урядникамъ, що безправно арештували; 4) скликаня анкеты въ справѣ управильненя парцеляція великои посѣлости.

Всѣ тѣ внесеня прійдуть пôдъ нарады одного дня и мабуть будуть гревати кôлька днѣвъ; австрійській парляментъ буде зновъ мати галицькій тыждень, котрый рознесе „славу" польськои шляхты, тои „пôдпоры трону", далеко и широко.

Вы знаете тактику злодѣя, що, укравши що, тѣкае передъ погонею и верещить; „Лапайте злодѣя!" Такои самои тактики держить ся и польська шляхта, котра, завинивши пôдчасъ страйкôвъ, мае що гôлько безвстыдности, що внесла въ парляментѣ интерпеляцію, въ котрой жалуеть ся на страйки и запытуе правительство, що воно думае зробити на будуче для охороны дѣдичôвъ передъ страйкомъ, а скебôвъ передъ страйкерами...

Про дебату надъ высше згадаными внесенями и интерпеляцію подамо въ своимъ часѣ докладне справоздане.

21. Жовтня р. 1902. М. Л.

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.
Головный секретарь Д. Д. ПИРЧЪ, Box 358, Olyphant, Pa.
Головный касіеръ АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Мѣсто-предсѣдатель..... И. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.
Заст. секретаря.......... С. Ядловскій NEW YORK, CITY.
Заст. касіера............ И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радні:
М. Туровъ.......... Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.......... Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ.......... Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь.......... McKeesport, Pr.
Андрей Добошь.......... Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ.......... Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:
Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валявскій, Нив. Добровскій.

Контрольна комісія:
о. Н. Подгорецкій, box 31, Jersey City, N. J.
К. Кирчовъ, 102 Morris Str., „ „
Ив. Гардыѣ, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Вступайте до „Союза“.

Кождый членъ платити на мѣсяць только 70 центовъ, нѣ больше, нѣ менше.

За те достанете 600 доляровъ посмертного, а 300 дол. за жену и всѣлякй другй запомоги въ разѣ калѣцтва и т. и. Хто не годенъ платити 70 центовъ на мѣсяць той може платити половину, то есть 35 центовъ, а тогды достане лишь половину зъ посмертного и другихъ запомогъ.

Записуйте вашй дѣти до „Союза“. Дѣти можна записувати лишь такй, котрй мають оденъ рокъ житя, або больше. За дѣти треба платити 25 центовъ на мѣсяць, а посмертне по нихъ достанете далеко больше якъ въ котрой небудь асекураціи (інсюренс).

Не волочѣть ся по чужихъ организаціяхъ, котрй выступають противъ вашои народности и вѣры, але приступайте до своеи рускои организаціи, до „Союза“. Памятайте, що вы Русины!

Въ мѣсяцю Октобру с. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючй новй члены:

Ч. 13. Ксеничь Андрей
Ропчковскій Петро
Турко Митро
Ч. 58. Ощепъ Иванъ
Ч. 53. Бостикъ Михайло
„ Василь
Бубель Василь
Яворскій Теодоръ
Домашовець Микола
Ч. 38. Гульчаньскій Иванъ
Пудякъ Михайло
Зибанъ Анна
Ч. 29. Пидикъ Прокопъ
Ч. 58. Лаверъ Мих.
Фечишинъ Мих.
Гусакъ Василь
Сенько Стефанъ
Чулакъ Иванъ
Похторъ Микола
Митерко Мих., дитина
Фенчишинъ Иванъ, дитина
Ч. 26. Ґонтковскій Мих.
Слота Илько
Детяновичъ Микола
Кардашъ Петро
Кирпашъ Асафатъ
Ч. 64. Грицко Антонъ
Ч. 52. Иштванъ Емиль
Ч. 40. Сенукъ Йосифъ
Фереска Стефанъ
„ Павло
Вишковъ Иванъ
Ґрипъ Анна
Ч. 46. Ярощакъ Иванъ
Катриничъ Микола
Намисиякъ Томко
Мирга Иванъ
Филипъ
Ч. 47. Янко Грублякъ
Бѣлый Илько
Канюкъ Андрей
Иля Илько
Шимко Иванъ
Садо Иванъ
Мацейко Иванъ
Симечко Иванъ
Ґбуръ Иванъ
Покривчакъ Грыць
Криковскій Алекс.
Чабала Иванъ
Мацейко Стефанъ
Ч. 46. Котикъ Алекс.
Фира Грыць
Кузьмякъ Иванъ
Мокій Теодоръ
Рапавый Анна, дитина
Ч. 41. Андрей Ґорчица
Баранъ Грыць
Клѣхъ Томко
Бодзьохъ Касперъ
Ропицкій Данько
Ильчакъ Грыць
Сагайда Микола
Душакъ Йосифъ
Вась Антонъ
Вошика Войтѣхъ
Смоленъ Иванъ
Крукерекъ Антонъ

(Дальше буде)

ПОСМЕРТНІ † ВѢСТИ.

Демко Кукъ, родомъ зъ Мысцовой, повѣту коросняньского, въ Галичинѣ, лѣтъ 25, чл. руского братства св. Йоана Хрестителя въ Desloge, Mo. и чл. Р. Н. Союза въ Америцѣ упокоивъ ся дня 24. октобра, 1902.

Вѣчная ему память.

Оголошуемо

що зголосили ся до Р. Н. Союза яко члены:

1. М. Р. Н. С. въ Елизабетъ, Н. Дж. зъ урядниками Мих. Свѣтичь предс., Грыць Романъ заступ., Василь Явплякъ секретарь 162 Race str., Б. Бѣлиця заступникъ, Демко Ґодзь касіеръ, Мих. Пецъ заступ. Вôддѣлъ 65.

2. М. Р. Н. С. въ Ню-Йорку, Н. Й. зъ урядниками: Семанъ Ядловскій предсѣдатель, Иванъ Яворницкій заступ., Иванъ Париляк секретарь 513 E. 70 str. Павло Зятикъ заступ. Грыць Пиртко касіеръ, Грыць Брода заступникъ. Вôддѣлъ 66.

3. Братство св. Арх. Михаила въ Бутлеръ, Па. зъ урядниками Иванъ Бунґа 209 Mulberry str. Butler, Pa. предсѣд., Юрій Олахъ секретарь, Михаилъ Яхвакъ касіеръ. Вôддѣлъ 67.

4. М. Р. Н. С. въ Ансоніи, Конн. зъ урядниками Якимъ Цѣркотъ предсѣд., Микола Фелéнчакъ стар. секретарь. Вôддѣлъ 68.

Єсли до 14 днѣвъ не получимо жадныхъ протестôвъ противъ ихъ принятія, зôстануть дѣйсными членами Р. Н. С.

Д. Д. Пирчъ, гол. секр.   М. Стефановичъ, гол. предсѣдатель

Оголошене.

Подаю до вѣдомости всѣмъ членамъ Бр. св. Іоана Крестителя въ Scottdale, Pa., що я вôдѣжджаю на пару мѣсяцѣвъ до старого краю. Обовязки секретарскй буде сповнявъ заступникъ секретаря, п. Андрей Когутъ. Всѣ братскй кореспонденціи прошу адресовати на имя п. Stephen Kowal, Box 280 SCOTTDALE, PA.

Николай Скуба, секр. Братства.

Братство св. о. Николая въ Пассаикъ, Н. Дж. дае до вѣдомости всѣмъ своимъ членамъ, що въ день 7 грудня 1902 року буде мати рôчный мітинґъ. Будуть пересмотренй всѣ братскй справы и буде ся выбирати урядъ на 1903 рôкъ а хто ся не появить въ означеномъ часѣ на той мітинґъ безъ важной причины, буде караный на $1.00, также котрй члены зпознили ся зъ мѣсячнымъ, нехай уважають, бо хто буде зпôзненый три мѣсяцѣ не буде мôгъ голосувати. Котрй члены суть на великомъ вôддаленю повиннй всѣ свои желаня присилати секретарови. Мітинґъ буде въ звычайной галѣ пôдъ числомъ 89, трета улиця, о 1. годинѣ по потудни.

Іоанъ Шафранъ предс. А. Я. секр.

Подяка

вôдъ уряду Бр. св. АА. Петра и Павла, Glen Lyon, Pa. Oct. 27. 1902.

Почтена Редакціе!

Грошѣ присланй вами для страйкерôвъ, були роздѣленй помѣжъ 9 найбольше потребуючихъ членôвъ Союза и Братства въ рôвной части. Въ имени тыхже складаю вамъ сердечну подяку.

Андрей Живицкій, секр. Братства.

Революційна Росія.

(Конець).

Партія „Рабочаго Дѣла“ („Рабочее Дѣло“ — се ґазета, яку та партія выдае) думае знову, що робучій народъ повиненъ класти найбольше ваги на економічно-соціяльну боротьбу (страйки, бойкоты и т. и.), а політику вôдложити на другій плянъ.

Вôдъ партіи „Искры“ и „Зари“ нѣчимъ принціпіяльно не рôжнить ся соціяльно-демократична орґанізація „Жизнь“, котра вôдъ цвѣтня сего року выдае въ Лондонѣ науковый мѣсячникъ „Жизнь“, „Бібліотеку Жизни“ и „Листки Жизни“. Є се сильна орґанізація, що видко изъ числа выданыхъ нею въ такъ коротком часѣ книгъ и брошюръ. Додамо, що мѣсячникъ „Жизнь“ выходивъ до недавна въ Росіи (доки його тамъ урядъ не заборонивъ), де мавъ богато прихильникôвъ мѣжъ письменниками и читаючою публикою.

Мѣжъ російськими соціялістичными партіями и ґрупами замѣтне теперъ стремлѣне, злучити ся въ одну партію, котра спôльными силами могла бы швидше и успѣшнѣйше завдати послѣдный, смертный ударъ російськой „тюрмѣ народôвъ“. Для цѣли зъединеня выготовили редакціи „Искры“ и „Зари“ одинъ, а орґанізація „Жизнь“ другій „Проектъ программы Россійской Соціаль-демократической Рабочей Партіи“, на основѣ котрого могла бы наступити злука. Оба сй проекты выставляють рядъ жадань, на основѣ котрыхъ царська Росія перестроилась бы въ Росію народну.

Проектъ „Жизни“ лѣпше обдуманый и яснѣйшій, якъ проектъ „Искры“ и „Зари“ и тому мы зъ проекта „Жизни“ наведемо одну точку, въ котрôй говорять ся про політичный перестрôй Росіи. Отже однымъ першимъ зъ жадань, якй російска соціяльно-демократична Робôтнича Партія ставить для Росіи при истнуючôмъ капіталістичнôмъ устрою, есть слѣдуюче:

„Народна спôлково-обласна (федеративна) Республика. Дѣлене Росіи на области, вôдповѣдно до національныхъ та историчныхъ рôжницъ земель, входячихъ въ складъ російськои имперіи, або злученихъ зъ нею. Право области, на случай жаданя бôльшости еи населеня, выраженого загальнымъ, безпосереднымъ, рôвнымъ и тайнымъ голосованемъ, на повне державне вôдъокремлене; Дѣлене областей на територіяльнй одиницѣ (громады) зъ широкою безстановою самоуправою.“ (Гляди: „Жизнь“, № 4., Юль 1902. Ст. III.—X.)

Отсей уступъ говорить для насъ, Русинôвъ, дуже богато. До недавна російськй революціонеры зъ малыми выѣмками на точцѣ украинського пытаня були не многимъ лѣпшй вôдъ звычайныхъ „обрусителѣвъ“: и для нихъ украинській (руській) народъ бувъ лише частиною російського, а не самостôйною націею. Теперь вони въ проґрамѣ „Жизни“ не говорять вправдѣ нѣчого нового, але за те признають право кождôй територіи, отже й Украинѣ, вôддѣлити ся вôдъ Росіи въ окремый державный орґанізмъ. Ходить лишь о те, абы населене територіи хотѣло вôддѣлити ся, а про се повиннй постаратись украинськй революціонеры. Тай о те ходить, абы царська Росія перестроила ся въ народну, що швидше чи пôзнѣйше мусить удати ся всѣмъ російськôмъ революціонерамъ.

Михайло Лозинській.

Дописи.

Dickinson, N. Dak.

На тôмъ плейзѣ есть насъ Русинôвъ около 70 родинъ и радибысьмо мати свого священика, бо безъ свого богослуженя не годнй мы прийти до добра. Всяка дрянь лѣзе до насъ зъ всѣлякою безбожною наукою. Оттакъ що року приходить тутъ якійсь нѣбы то пôпъ, — борода по колѣна, нехарный, брудный — тай лазить по фармахъ, туманячи людей. Выговорюе противъ почитаня образôвъ святыхъ, противъ св. нашои вѣры, а терпеливый Русинъ слухае тай слухае. Отожь то перестерѣгаю васъ всѣхъ братя въ тôй нашôй околици передъ тымъ дурисвѣтомъ та иншими, котрй хотѣлибы выдерти нашу вѣру та завести насъ на бездороже. Женѣть такихъ волоцюгôвъ вôдъ себе, щобы не важили ся лѣзти до насъ зô свойовь пекольновь науковь.

Н. Р.

Сифтонъ, Ман. Канада

»Свобода« красно вою теперъ проти аґентôвъ вôдъ тьмы и я маю надѣю, що она остане зъ часомъ одиноковь сильновь часописевь на поли людяного поступу межи незрячими. Менѣ присилають »Правду« такъ що зъ того? хотя бачу тамъ всѣ ксы,і сы, небракуе въ нѣй анѣ одного зъ сихъ старомодныхъ деревляныхъ плугôвъ; однакъ путнього тамъ не прочитавъ я анѣ стрѣчки. Кожде число повне клеветы, обмовъ, сварки и бѣшена ненависть до поступу. Такои часописи жаденъ просвѣченый чоловѣкъ не може попирати хиба люде заслѣпленй, котрй слова св. письма, „будьте совершенными“ розумѣють такъ, щобы бути совершенными въ глупотѣ т. е. вмѣсто напередъ, поступати взадъ и скôнчити на варварствахъ, якй дѣяли ся въ старинныхъ вѣкахъ. Нѣ, намъ не йти взадъ, нехай лѣзуть взадъ тй, що не хотять розумѣти свѣтла и поступу.

Ширителѣ тьмы въ Галичинѣ всѣ силы напружують, щобы спинити поступъ до свѣтла а взглядно матеріяльного добробыту нашого непросвѣченого брата; стоять ворогамъ на услузѣ за рублѣ та паньску ласку а щирыхъ рускихъ мученикôвъ, проводникôвъ зовуть гайдамаками, зрадниками и т. п. Цѣкавый я, котрый москвофулъ потрафивъ не ѣсти, не пити въ тюрмѣ 5 або 8 день за хлопску справу, якъ се зробили нашй на дѣлѣ патріоты, хто давъ товчокъ до страйку, якъ не сй гайдамаки Тôлько „падлецъ“ або оселъ не може цѣнити партіи котрои такй героѣ суть проводниками. „Пôзнаете ихъ по дѣлахъ“ сказавъ Спаситель. Дивѣть же ся братя на дѣла, не на маснй слова фарисеѣвъ, а доля нашого народа невдовзѣ стане вдоволяючою.

Приятель.

Хлопска Доля.

Въ дома, чи въ дорозѣ, у спѣ, чи на явѣ,
А хоть бы въ найдальшôй чужинѣ
Все стае на очи рôдна Украина
И сльозы ллють ся менѣ. —

Бо одѣжъ руска, лахманы старечй,
Спутана воля, надъ нами кнутъ,
Пожовклй лиця, и згорбленй плечѣ
А зъ нужды тысячѣ мруть.

Всѣ дары природы богатой Вкраины
Въ рукахъ шляхотскихъ й жидовы
А рускій народъ мае имъ служити
Та слухати крику, ты хаме роби?!

Кажуть, вôдъ Адама всякій рôдъ походить,
Що мы всѣ ближнѣ та браты!
Чомужь одиницѣ всѣ добра забрали
А мы ихъ голоднй наймиты?!

Они всѣ въ роскошахъ, у всякихъ выгодахъ
Плавають въ достаткахъ — а ты,
Живешь? Дай податокъ, за себе и дѣти;
Почуешь у будѣ — Заплати!!!

И за Боже сонце, єдине топливо,
Що грѣе нужденну нашу нору;
Заплати солоно за кожду зъ особна,
Що тепло впускае въ дѣру.

Звѣряча порода, воздушна и земна
Свобôдно вживае всѣхъ дарôвъ отсихъ
А мы сыны волѣ не маємъ той долѣ
Намъ платный кождый вôддыхъ.

Ой кажуть панове, що мы є проклятй
Изъ клятого роду Хамы,
Часъ ся зближае идъ вашой заплатѣ,
Платити будемо тамъ мы!!!

Марко В. Камѣнярь зъ Галичины.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Домъ Емиґраційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою: MR. LAZOR SYROTIAK, 42 Washington st., YONKERS, N. Y., а за разомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою: MR. K. KIRCZOV, 14. Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

— **Грозный** гураґанъ перелетѣвъ минувшого тыжня понадъ провінціею Ентре Ріосъ, въ Арґентинѣ. Около 150 домôвъ и будинкôвъ лягло въ звалищахъ, кôльканайцять кораблѣвъ розбило ся. Силѣ вѣтру не могли оперти ся навѣть вôдвѣчнй дѣвичй лѣсы, бо лежать покотомъ, неначе скошена трава. Зъ людей погибло 15 особъ, а покалѣченыхъ начислено около 75.

— **Деякимъ** людемъ ажь тодѣ дае судьба хлѣбъ, коли вже не мають зубôвъ, щобы его ѣсти. Въ вôйсковôмъ таборѣ Мантри, Кал. лежить въ лязаретѣ молоденькій воячокъ зъ компаніи К. 15 пѣшого полка, котрый передъ 15-ма мѣсяцями вступивъ въ Сонестеръ, Н. Й. до постôйнои арміи, яко таборъ хлопчина и бувъ высланый на Филипины. Ту одначе занедужавъ тяжко на груднy недугу и треба було перевести его до Калифорніи. Оногды надоспѣла до полковои коменды вѣсть, що померла бабуня хлопчины, лишаючи ему въ спадщинѣ 80 тысячей долярôвъ. Мѣжъ тымъ станъ здоровля недужого є такій, що можна сумнѣвати ся, чи буде мôгъ ѣсти коли хлѣбъ, якій ненадѣйно дала ему судьба.

— **Дорогу** втрату понесъ полковникъ гонведôвъ, Стояновичь, зъ Колюшвару на Угорщинѣ. — 250 тысячь коронъ (50 тыс. долярôвъ) сховавъ до шуфлядки, але на нещасте забувъ еѣ замкнути. Пôдчасъ его неприсутности дѣти вытягнули грошѣ и спалили ихъ. Зъ жалю по такъ значнôй втратѣ полковникъ занедужавъ смертельно.

— **Славна** на весь свѣтъ бородата дама, панѣ В. Даневемъ, померла оногды въ Бруклинѣ, Н. Й. Була се женщина, якъ кожда инша, лише природа мати надѣлила еѣ довгою чорною бородою и величезными вусами, якй принесли еи чимало гроша. Зъ циркомъ Барнома, объѣздила она старый и новый свѣтъ, а вѣчно цѣкавй люде платили солоно, щобы оглянути еи вуса и бороду. Въ сей спосôбъ доробила ся гарного майна, котре выносить звышь 100 тысячь долярôвъ. Помимо своеи бороды и вусатого лиця найшла собѣ мужа, зъ якимъ до смерти, жила въ примѣрнôй згодѣ. Вôдъ кôлькохъ лѣтъ выступила зъ цирку, замешкала постôйно въ Бруклинѣ, голила старанно вуса й бороду и вповнѣ заживала гаразду домашного житя. Ажь смерть прийшла и взяла еѣ опять въ незнанй свѣты разомъ зъ бородою и вусами...

На увязненыхъ страйкерôвъ рускихъ зъ Олифанту жертвували.

О. А. Бончевскій	3 00
Дим. Савоцкій	50
Майнеръ зъ Shamokin	10.00
И. Арданъ зъ Iron, Mont.	1.00
Т. Дичекъ зъ J. C.	50
Онуферъ Романъ	1.00
Тікеты розкупили:	
John Hanyak	1.00
J. Swallow	1.00
J. O. Conners	1 00
A. Choma	1.00
Вже квитована сума	154.43
Разомъ	$174.43

— **Дня** 2. новембра с. р. вôдбуло ся вѣнчане чесного Тимка Цѣркота зъ Анною Горбаль въ Ансоніѣ, Конн. на котрôмъ то весѣлю забавились всѣ прошенй гостѣ якъ найкрасше въ супокою и любви. При тôй способности присутнй гостѣ жертвували на увязненыхъ страйкерôвъ рускихъ зъ Олифанту якъ наступуе:

Иванъ Боровиовичь	50
Асафатъ Спѣвакъ	25
Сидоръ Млинарь	50
Теодоръ Ґбуръ	20
Томко Цѣркотъ	50
Тимко Цѣркотъ	25
Настя Дутканичь	50
Василь Мовчанъ	25
Кирило Горбаль	25
Иванъ Нецьо	25
Онуферъ Кузякъ	50
Викторъ Гнатикъ	50
Кондратъ Горбаль	25
Павло Старанковичь	25
Калѣстъ Шуратъ	25
Асафатъ Лизакъ	25
Настя Хомковичь	50
Александра Хомковичь	1.00
Даніиль Шуратъ	50
Яцко Дутканичь	25
Разомъ	7.70
Повысше квитована сума	174.43
Разомъ	$ 182.13

— **Штучнй** коньскй зубы — се найновѣйша злодѣйска штучка. Зъ Риґи (Росія) доносять, що тамъ оденъ купець купивъ буцѣмъ-то 6-лѣтного коня за 285 рублѣвъ. За кôлька днѣвъ поры падали шкапѣ всѣ зубы и она не мала чимъ ѣсти. Докладнѣйшй розслѣды показали, що шкапа мала штучно повправлюванй фальшивй зубы.

Знає его.

Семенъ: Бѣда моя зъ тыми радикалами! За те, що читаю „Не-Правду“, оначать и зневажають мене, де лишь покажу ся. А вже того Юрка-радикала мушу запôзвати до суду, бо вôнъ найпоганѣйше мене назвавъ.

Панько: Якъ именно?

Семенъ: Уяви собѣ, що мѣжь людьми крикнувъ до мене: ты дурень, бортакъ и оселъ!

Панько: И щожь великого? Тажь я тобѣ всегда такъ кажу.

Семенъ: Е, се що иншого... Ты мене вже добре знаешь.

Оголошене.

Русинъ вдовець бездѣтный, лѣтъ 38, мае въ банку 1500 долярôвъ и у краю посѣдае маетокъ на 2400 коронъ пошукуе товаришки житя, дѣвчины або вдовы въ середнôмъ вѣку и абы була здôбна до бизнесу. Прошу зголосити ся листовно зъ фотоґрафією на адресу:

Стефанъ Карпець
78 Exchange Str.
Buffalo, N. Y.

Где № 119

Стефанъ Вакошь, родомъ зъ Якубянъ, земплиньскои столицѣ. — Пошукуе его сестра Марина Бакошь, най пише на адресу:

K. Bakosh,
513 E. 70. Str. NEW YORK, City.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краяновъ через нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене напередъ.

Оголошене.

Вжо друкуесь „КАЛЕНДАРЬ СОЮЗА“ на рôкъ 1903. Просимо чимъ скорше присилати оголошеня и образки до календара на адресу:

Rev. A. BONCHEWSKY
10. May Str.
ANSONIA, CONN.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str, Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнй папары и повномочія.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повни склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Гр. ЖУРАВЪ и Ал. ГОРБАЛЬ
—мають—
знаменито заряджений готель въ Derby, Conn,
близько дипа. 94 Main Str.

Всѣ знають Гриця и Дешка. бо они добрѣ Русини! Обслужать васъ скоро и гречно. Товаръ мають добрый. Порадять краянамъ куда, де и якъ удаватись въ справахъ ґрунтовыхъ въ старôмъ краю. До свого заходѣтъ до свого!

Вже бы часъ и своихъ спомагати.

Также посылають грошѣ до всѣхъ частей свѣта тано, скоро и безпечно, бо вложили кавцію (заруку).

ВИКТОРЪ ВѢЛЮШЪ.
—:: Нотарь Публичный. ::—

Залагоджуе всякй справы ґрунтовй и маєтковй зб старымъ краемъ. Выробляе повномочія, купу або продажь маєтку, веде процесы, довершуе подѣлу маєткôвъ, колектуе грошѣ зъ старого краю, увôльняе вôдъ асентерунку и т. п. Продае також шифкарты, посылае грошѣ до краю и асекуруе вôдъ огню и на житє за найнизшу цѣну.

Всѣ справы полагоджуе точно и скоро.

Порады удѣляе листовно або устно зовсѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,
Notary Public,
205 Washington Str.
JERSEY CITY, N. J.

Не тратьте доброи нагоды, лиш сейчасъ заордеруйте для своихъ померших нагробникъ. Є се послѣдна честь и даръ, якій можна зложити найдорожшимъ особамъ, що ихъ смерть пôдкосила. Маемъ рускй желѣзнй хресты, гарнй и досыть великй по 5 доларôвъ и дорожшй. Пôшлемъ Вамъ ихъ вразъ изъ золотымъ написомъ о померш ôмъ, якого вабажаете. Треба тôлько прикрутити до пôдставы и положити на могилѣ. Пишѣть по польски по илюстрованый катальоґъ.

Адреса:
NEW YORK CEMETERY MONUMENTAL CO.
PUNXUTAWNEY, PA.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при породї дiзнають особлившої опіки.

Офіс: 3 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. Телефон Nr. 1673

Юрко А. Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первоpядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскоиалй, цигара дуже добрй.

Созвѣтъ Брати Русины до свого братчика Юлька.

Гавріилъ Дзядикъ,
130 Main Str.
DERBY, CONN.

Перший и одинокій рускій аґентъ въ тыхъ околицяхъ и на цѣлый Конектикутъ. Спродае шифкарты на всѣ лінія и на найлѣшшй шифы до и зъ всѣхъ частей свѣта по цѣнахъ компанічныхъ.

Посылае грошѣ скоро, тано и бе зпеи до всѣхъ частей свѣта.

Мае також знаменито заряджений сторъ, ґросерню и бучерню. Мае на складѣ и продае краевй и американьскй патентованй медицины и розличнй дробязґовй товары, якъ jewelry, stationery и кухоннй рѣчи.

Русины! Часъ вже перестати жидкôвъ спомагати, коли все потрѣбне дôстанете за ту саму цѣну у свого старого знакомого. Мешкае на 128 Caroline Str.

Нумеръ телефону 139—4.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $3,500.00

Заряджае нимъ:
Т Федько.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНЫХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ ВАРГЕН ПРЕДЛОЖЕНИЙ КОЛИНЕБУДЬ! НІЧ НЕ КОШТУЕ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найлїпших годинок які продають: Правдиву Американську 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американським Осердком, дорогим камінем, добрим ходом R. R. гарантовану ... Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 ... ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ ... Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жъ краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Танбо надзвычайно!

Вôдъ теперь Русины въ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрй ихъ обдерали и туманили, вызискували и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
ґросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, чоловѣкъ чесный и статочный (що потвердить кождый его знакомый) а все, що е въ его ґросерии, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужй не розпыхають черева нашою працею.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найнараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ допервa погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейль найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.
Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

К. Файферъ,
одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймае вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ рускої церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

Гавріилъ Малиняк
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN. PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

Глухоту
такожъ шумъ въ ушах лічить в найкоровшім часі. За тану цїну. Пишіть сейчас. Всякі поясненя даром. Лічимо навіть слабости, котрі взагалї вважають невилїчимими. Одинокий заклад сего рода в Америцї. Русин клініка St. Louis, No, 2933 Henrietta Str.

Одень зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбй рѣчъ до життя. якъ також можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
328 Federal st. (мѣжъ полудневою 3 а 4-ою улицею.)
PHILADELPHIA, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

J. BOBKOWSKI
ПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае також „керичи“ на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
Cor Rock & Sunbury Str., SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя. Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляе братскй машлѣ, шапки вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробкы высылае даромъ

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Dr. A. BACEWICZ,
421 Penn Ave. — SCRANTON, PA.

Замешкавъ на мѣсци всѣмъ добре знаного доктора Шлюпаса.

Говорить по руски, словеньски, польски, литовски и англійски.

Мае також свою аптику.

Хорй могуть его бачити въ аптицѣ мѣжъ 8 годиною рано а 7 вечеръ.

Новый телефонъ 756.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

B. J. Keogh.

Продае всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЕ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

ОДИНОКИМЪ
найзручнѣйшимъ рускимъ друкаромъ въ Америцѣ есть:
ВАСИЛІЙ САРИЧЪ.
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.

Онъ вамъ выготовить всякй друкарскй працѣ красно и дешево, яко нихто иншій въ Америцѣ. Онъ друкуе на рускôмъ, словацкôмъ и англицкôмъ языку: статуту, бальовы тикеты и всьо, що тôлько для братствъ и поодинокихъ людей е потребно.

Адресъ: V. V. Sarych, 517 E. 13th St.
NEW YORK, N. Y.

J. A. QUINN,

Одинокій погребникъ и бальсамовачь въ тыхъ сторонахъ. Мешкае на **Ridge Str., Lansford, Pa.** Людей, що мешкають въ Nesquehoning, Coaldale, Hauto, Summit Hill и Landsford обслужить чесно, тано и скоро.

ЧИ НЕ ЧУДЕСА ТО?

Такъ питаются люди, котори можно сказати чудеснымъ способомъ были вылѣчени отъ разныхъ тяжкихъ болѣзней.

Не чудеса то, а знаніе!

Кто терпитъ на яку нибудь болѣзнь и хоче отъ неи вылѣчитися, кто хоче надобути утрачене здоровье и силу, нехай съ вниманіемъ прочитае нижшеслѣдующи строки.

Доказано, що не каждый докторъ есть добрый лѣкарь, а дуже добрыхъ лѣкаровъ и совсѣмъ таки мало. Одинъ лѣкарь мало учился и для того многого не може роспознати; другій знову много учился, но мало знае, бо не мае добрыхъ способностей. Прирожденая способность, быстрый розумъ и опытность, — отъ рѣчи, котори роблятъ лѣкаря добрымъ лѣкаромъ.

Чи чули де-що про профессора Коллинса?

Розумѣется, чули, бо его слава иде по цѣлому свѣтѣ. Онъ много учился въ славныхъ университетахъ не только въ Европѣ, но и въ Америцѣ; онъ много лѣтъ робилъ разни опыты и успѣлъ въ лѣкарскомъ знанію якъ найлучше, бо природа обдарила его выникаючою мудростію, острымъ розумомъ и великимъ талантомъ.

Теперь Профессоръ Коллинсъ есть человѣкъ славный на цѣлый свѣтъ. Не только обычни люди идутъ до него за помощью въ часѣ болѣзни, но и найлучши докторы удаются до него за порадою и поясненьемъ, коли не можутъ порозумѣти якой нибудь болѣзни.

Можно смѣло сказати, що кого онъ не вылѣчитъ, тому и никто другій не верне здоровья.

Профессоръ Коллинсъ дае поясненья докторамъ въ лабораторіи.

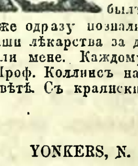
Той-то извѣстный и славный докторъ, щобъ якъ найлучше могъ помогти страждущому роду людскому, заложилъ лѣчебницу подъ именемъ „Professor Collins New York Medical Institute", ч. 140 West 34th street въ Нью Іорку.

Въ той лѣчебници получили помощь уже тысячи слабыхъ, а межи ними и много сотки славянъ. Въ канцелярии той лѣчебницы каждый може бачити листы отъ множества краяновъ, котори сердечными словами дякуютъ Проф. Коллинсови за то, що ихъ вылѣчилъ отъ найтяжшихъ слабостей, по тотъ часъ, якъ други доктори и лѣчебницѣ не могли помогти имъ.

За для недостачи мѣста, подаемъ тутъ только немноги и коротши изъ тѣхъ листовъ, зассылающа упоминаемыя.

YOUNGSTOWN, O. 1 Sept. 1900.

Пане Профессоръ Коллинсъ!

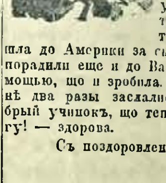

Посылаю Вамъ свою фотографію, щобъ видѣлисте, що уже здоровый. Цѣлыхъ 5 роковъ хоровалъ я. Одинъ докторъ говорилъ, що маю ятра нездорови; другій говорилъ, що бедра менѣ затвердѣли; третій казалъ, що пузырь маю не въ порядку, и т. д. Много грошей отдалъ я на лѣкаровъ, долго былъ и въ госпиталю. Вы же одразу познали, що менѣ треба, и Ваши лѣкарства за два мѣсяцы уздоровили мене. Каждому скажу теперь, що Проф. Коллинсъ найлучшій докторъ на свѣтѣ. Съ краянскимъ поздоровленьемъ

Василь Гричъ.

SCRANTON, PA. 5 Іюля 1900

Чт. Проф. Коллинсъ!

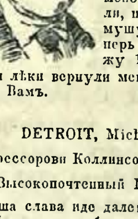
Не знаю, якъ и высказати Вамъ свою вдячность за то, що мене отъ великихъ болей освободили. Мала велики боли во всѣхъ удахъ, колоко мене въ боку въ крыжахъ. Сграшно терпѣла. Была въ краю всякихъ докторовъ, лѣчили мене и професоры въ Пештѣ, але дармо. Думала уже, що и до смерти не позбавлюся того, але когда пришла до Америки за сыномъ, тутъ менѣ порадили еще и до Васъ удатися за помощью, що и зробила. Лѣки, котори менѣ два разы заслалисте, мали той добрый учинокъ, що теперь — слава Богу! — здорова.

Съ поздоровленьемъ и почтеньемъ

Марія Корешъ.

YONKERS, N. Y. 3 Іюня 1900.

Милый и чтенный проф. Коллинсъ!

Вамъ вѣдомо, що былъ я дуже хорый. Малъ кашель, душило мене, тяжко дыхалъ и при томъ чулъ боли въ персяхъ. Худнулъ постоянно и уже на костякъ былъ подобный. На лѣкаровъ выдалъ до 200 д. но дармо. Не могучи мене вылѣчити, казали, що маю сухоты и мушу умерти. А теперь я здоровый и важу 185 фунтовъ. — Ваши лѣки вернули менѣ здоровье. Подяка Вамъ.

Іос. Вейнеръ.

POCAHONTAS, W. Va. 6 Мая 1900.

Милый панъ Профессоръ!

Нехай Вамъ Богъ заплатитъ за Ваше благодѣяніе. Была хора 6 роковъ, ходила по докторахъ, но они не могли помогти менѣ, бо не знали, яку слабость маю. Каждый инакше говорилъ менѣ. Уже не надѣялась и жити на свѣтѣ. Понапослѣдку захотѣла еще Васъ спробовати и слава Богу, що зробила то. Ваши медицины позбавили мене болей и теперь я толста, здорова и сильна, а люди говорятъ менѣ, що о 10 лѣтъ стала молодша.

Съ краснымъ поздоровленьемъ

Анна Ковачъ.

DETROIT, Mich. 13 Авг. 1900.

Профессорови Коллинсови въ Нью-Іорку.

Высокопочтенный Пане!

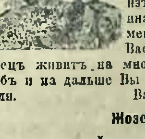
Ваша слава иде далеко — широко по свѣтѣ, але якъ бы цесари да короли знали Ваши глубоки знанія та опытъ, то не давали-бъ Вамъ лѣчити худобныхъ людей, а для себе держали-бъ Васъ. Я малъ несчастье упасти со сходовъ и тяжко покалѣчитися. Малъ порушены кости и въ нутрѣ сильно повредилъ себе, и лѣкари, котри мене лѣчили, говорили, що до смерти буду слабымъ калѣкою. Вы заразъ же зробили мене здоровымъ. Шкодую, що не можу Вамъ якъ належитъ отдячити.

Вашъ на вѣки благодарный

Иванъ Пиларъ.

PITTSBURG, Pa. 18 Мая 1900.

Славному п. проф. Коллинсу.

Вы знаете, яку тяжку и по словамъ докторовъ невылѣчиму слабость я мала. Теперь я уже легко дыхаю, ничо мене не болитъ и чую ся здоровою. Съ благодарностью признаю, що Вы вырвали мене изъ рукъ смерти, бо инакше не было-бъ менѣ помощи. Нех и Васъ преблагій Господь Отецъ живитъ на многи и многи роки, щебъ и на дальше Вы худобнымъ помагали.

Ваша вѣрна

Жозефина Рошко.

Профессоръ Коллинсъ посылае лѣкарства по цѣлыхъ Соединенныхъ Штатахъ и Канадѣ.

Слабыи пріймаются лѣтомъ отъ 10 до 1 годины рано, а по полудню отъ 2 до 5. Въ недѣлю только отъ 10 до 1 по полудню.

Пишѣтъ о всякой рѣчи на адресъ:

Professor COLLINS New York Medical Institute
140 W. 34th St. New York City

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектуе також грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.